

Clusteroverleg

Voorzet: Hoe verder na Corona?

April 2020

Valente 5.1.2e

Algemeen

In de afgelopen weken hebben we als cluster tweewekelijks vergaderd over alle Corona-maatregelen. Pijnpunten werden besproken, aandachtspunten gesignaleerd en gedeeld, acties werden ingezet en afgestemd. Lokale en centrale samenwerkingen die tot snelle oplossingen leiden; deze nieuwe infrastructuur en de energie en bereidwilligheid die er vrijkwam als het nieuwe normaal zien.

<https://www.divosa.nl/nieuws/verhalen/deze-crisis-geeft-mensen-de-opvang-een-gezicht>

Hoewel de frequentie van overleg naar beneden bijgesteld kan worden, zijn er een aantal dingen die Valente graag zou willen behouden:

- Het nadenken en actie ondernemen vanuit een gezamenlijk ervaren probleem en aandachtspunt;
- Korte lijnen;
- Oplossingsgericht samenwerken;
- Innovatiekracht versterken.

Essentie

Als er iets duidelijk is geworden tijdens deze crisis is dat het hebben van een (t)huis en een veilig (t)huis essentieel is. In het zoeken naar extra nachtopvangplekken is pijnlijk duidelijk geworden hoeveel mensen geen eigen dak boven het hoofd hebben. De terechte zorgen over de mogelijke toename van huiselijk geweld heeft de bewustwording vergroot ten aanzien van tijdige signalering en het veilig kunnen melden van huiselijk geweld, om vervolgens passende hulp te kunnen bieden en de mogelijkheid van veilig wonen. Voor mensen met een (langdurige) psychische kwetsbaarheid geldt het belang van passende begeleiding en de mogelijkheid van beschermd wonen, waarbij er aandacht dient te zijn voor het voorkomen van sociaal isolement.

We verwachten dat de beperkende maatregelen geleidelijk aan opgeheven zullen worden. We zullen nog lange tijd in een 'anderhalve meter samenleving' verkeren. Hoe vullen we zo'n samenleving in binnen onze sectoren?

Maatschappelijke opvang

Voor dak- en thuisloze mensen is veel extra, maar tijdelijke, opvang gerealiseerd in sporthallen, hotelkamers etc. Veel mensen kwamen uit een situatie van een leven op straat, slapen in een overvolle opvang met grote slaapzalen, of bankslapen bij familie of bekenden.

- Na Corona zouden mensen niet terug moeten keren naar de oude situatie, maar moeten mensen kunnen doorstromen naar zo zelfstandig mogelijk wonen, waar nodig met begeleiding en tijdelijk, in geval van nood, in kleinschalige opvang. Terug naar de straat of de grote, overvolle slaapzalen is geen optie.
- Zolang de anderhalve meter regel geldt is terugkeer naar de situatie voor corona, geen optie. Hotels en boten langer inzetten.

- Maak voor een deel van de nood een deugd: screen alle mensen op inschrijving BRP, zorgpolis, ID bewijs en inkomen. Inventariseer de groepen: aantallen mensen die rechtmatig in Nederland kunnen verblijven, aantal ongedocumenteerden, arbeidsmigranten. Leer van good practices Utrecht en Amsterdam qua terugkeer naar thuisland, ga die werkwijze invoeren.
- Huisuitzetting wegens schulden kan komende maanden niet; voer structurele werkwijze in om in alle gemeenten mensen met schulden in hun huis te laten; pak schulden aan.
- Eind augustus is onderzoek naar belemmeringen woningdelen klaar; begin nu vast met maatwerk voor woningdelen door kostendelersnorm niet toe te passen. Met deze maatregel kunnen ook nieuwe dakloze mensen (zzp'ers die financieel onderuit gegaan zijn of nog gaan) een plek in hun netwerk vinden ipv een beroep doen op opvang. Doe dit in alle 355 gemeenten / ISD'en en informeer via Divosa alle uitvoerende klantmanagers hierover.
- Onderzoek met Aedes de mogelijkheden om uitstroom /herhuisvesting voor grotere aantallen mensen mogelijk te maken door sociale huurwoningen te delen. Kijk of er al 'matching' procedures daarvoor zijn. Ontwikkel een app daarvoor zo nodig.
- Zorg dat alle gemeenten, woningcorporaties en huurdersverenigingen in de komende ronde van prestatieafspraken de aanbieders opvang en beschermd wonen bij de afspraken betrekken om te zorgen dat goed zicht bestaat op het aantal mensen in een kwetsbare situatie die woonruimte nodig hebben.

Vrouwenopvang

- Wees voorbereid op een toename van meldingen huiselijk geweld als de lockdown wordt opgeheven.
- Nog voordat het Corona-virus toeslag was al duidelijk dat uitbreiding van capaciteit nodig is.
- Elk slachtoffer van huiselijk geweld moet veilig kunnen melden, om vervolgens opvang en/of begeleiding te ontvangen.
- Blijvende krachtenbundeling door de (keten brede) landelijk gecoördineerde aanpak.
- Digitale vormen van begeleidingscontacten blijven houden en integreren in het hulpaanbod (blended).
- Behouden van opgerichte chatfuncties.

Begeleid en beschermd wonen

- De sector heeft laten zien snel te kunnen schakelen in tijden van crisis en snel innovaties zoals digitale hulpverlening in te kunnen zetten. Er is een fundament voor innovatie gelegd dat we de komende periode moeten verstevigen en verder uitbouwen. We willen samen met onze partners de Coronacrisis gebruiken om een nieuwe en vernieuwde impuls te geven aan het concept aan het concept van beschermd wonen en begeleiding.
- Er is een platform ontwikkeld die de cliënt in staat stelt om zelf regie te nemen over de zorg die nodig is. Hierbij kan de cliënt ervoor kiezen om een professional in te schakelen, maar ook de inzet van het eigen netwerk valt tot de mogelijkheden. De druk op de zorg(vraag) kan zo significant verlaagd worden. We willen graag de mogelijkheden verkennen om dit breed in te zetten

- Regionale samenwerking met ketenpartners en gemeenten heeft vanuit een gezamenlijk verantwoordelijkheidsgevoel een enorme boost gekregen. Daar willen we op voortbouwen.
- Evalueer met cliënten en medewerkers wat de situatie van lock down in positieve en negatieve zin heeft gebracht. Welke goede dingen mogen blijven en wat zou anders moeten nu?
- Vanuit de ggz en forensische cure komen signalen over patiënten die onnodig en te lang in de kliniek zitten vanwege wachtlijsten BW: betrek deze groep bij de prestatieafspraken (zie onder MO). Ontwikkel ook overbruggingsmogelijkheden in de vorm van pensions die toch nog een poos leeg staan of appartementenhotels.

Forensische zorg

- Bij (vervroegde) vrijlating uit detentie of beëindiging van de forensische titel zal de basis op orde moeten zijn voor mensen om terug te keren in de maatschappij. Dat betekent: een identiteitsbewijs; een zorgverzekering en (zo nodig) continuïteit van zorg en ondersteuning; werk of opleiding en inkomen; passende en betaalbare huisvesting; aanpak van schulden.
- Mensen zonder aansluitende huisvesting niet ontslaan uit detentie.

Aanpak armoede en schulden

- Wees voorbereid op een nieuwe golf aan armoede en schulden;
- Vergroot de schuldhulp capaciteit. Voer preventieve opties in zoals inhouden huur en zorgpremie op bijstandsuitkering en betaal die direct uit aan verhuurders en zorgverzekeraars.
- Van huisuitzettingen mag alleen maar sprake zijn in situaties van criminele activiteiten. Bij gezinnen met kinderen moet opnieuw huisvesting worden geboden.